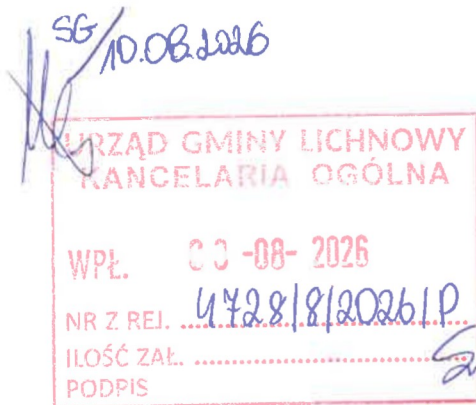

2026-08-08

URZĄD GMINY LICHNOWY
AE:PL-65411-31987-EBFEU-28

Petycja do rady gminy Lichnowy

W załączeniu wraz z kartami zabytków przesyłam petycję do rady gminy Lichnowy

Załączniki

1. PetycjaRG.pdf (SHA3-512, c7879179e2ed7a7610f2b5bf62cea21510a480f99c2294ba54a3c6099ac81f52382a3b40b64d3154be8b11f9bbda81e740ba8f3d59e17084b101d7243a309602)
2. Karta1.pdf (SHA3-512, 937b5305f123da28f0ae35eee61f73720acc0a74865e572a3c13d60fcba0b087d25ac99b2d865dc0691ef4da88ff9ab985324837fa6d3f02fe9cb74e06bd672c)
3. Karta2.pdf (SHA3-512, 58b9817d33530fe1d428d23a16860167f35b64ed78c9f350ffd9455317f01d72b312935291f00cde8691f7e37aab13bda33f3b2be1f2edfdc593828e50d5ba9b)

Boręty Drugie, 8 sierpnia 2026 r.

Do:
Rady Gminy Lichnowy
Urząd Gminy Lichnowy
ul. Tczewska 6
82-224 Lichnowy

PETYCJA

w sprawie pilnego podjęcia działań na rzecz ratowania, zabezpieczenia i zachowania zabytków w miejscowości Boręty

Na podstawie art. 2 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach składam niniejszą petycję w interesie publicznym i zwracam się do Rady Gminy Lichnowy o podjęcie działań pozostających w jej kompetencjach, w szczególności o zajęcie stanowiska w sprawie ochrony dwóch szczególnie istotnych zabytków znajdujących się w miejscowości Boręty, a także o wykorzystanie kompetencji Rady dotyczących kierunków działania Gminy, budżetu, programów gospodarczych oraz rozpatrywania petycji obywateli. Rada gminy rozpatruje petycje składane przez obywateli na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. □cite□turn0search0□turn0search2□

Przedmiotem niniejszej petycji są wyłącznie:

1. Ruina kościoła pw. św. Katarzyny Męczennicy w Borętach – ujęta w Gminnej Ewidencji Zabytków jako obiekt datowany na XIV-XV wiek, z późniejszymi przekształceniami. W karcie wskazano stan zachowania jako „trwała ruina”, a jako zagrożenie „brak bieżącego remontu/pielęgnacji”.
2. Kościół rzymsko-katolicki pw. św. Katarzyny w Borętach – obiekt datowany na lata 1841-1842, wpisany do rejestru zabytków pod numerem 1039 decyzją z dnia 18 listopada 1983 r. W karcie Gminnej Ewidencji Zabytków stan zachowania określono jako „zaniedbany”, a jako zagrożenie wskazano „brak bieżącego remontu/pielęgnacji”.

UZASADNIENIE

Jako mieszkaniec Boręt i Gminy Lichnowy jestem głęboko zaniepokojony, a jednocześnie zbulwersowany stanem tych zabytków. Nie są to zwykłe, nieużytkowane budynki. Są to obiekty stanowiące materialne świadectwo historii Boręt i całego regionu, których zachowanie ma znaczenie dla obecnych mieszkańców i przyszłych pokoleń.

Szczególnie niepokojące jest to, że problem stanu tych obiektów został już wcześniej odnotowany w dokumentacji. W przypadku dawnej świątyni pw. św. Katarzyny Męczennicy karta ewidencyjna wskazuje stan „trwała ruina” oraz brak bieżącego remontu i pielęgnacji jako zagrożenie. Dokumentacja wskazuje również zachowane mury obwodowe i otoczenie cmentarzem.

W przypadku drugiego kościoła karta ewidencyjna wskazuje stan „zaniedbany” oraz brak bieżącego remontu i pielęgnacji jako zagrożenie, a także wpis do rejestru zabytków.

Nie można poprzestać na samym wpisaniu obiektu do ewidencji lub rejestru i sporządzeniu dokumentacji jego stanu. Ochrona zabytku powinna prowadzić do rzeczywistego

zahamowania jego degradacji.

Ustawa o samorządzie gminnym przyznaje Radzie Gminy kompetencje w sprawach należących do zakresu działania gminy, w tym m.in. stanowienie o kierunkach działania wójta, uchwalanie budżetu i programów gospodarczych. Rada rozpatruje też petycje obywateli. [cite]turn0search2[

W ZWIĄZKU Z POWYŻSZYM WNOSZĘ DO RADY GMINY LICHNOWY O:

1. Rozpatrzenie niniejszej petycji w trybie art. 18b ustawy o samorządzie gminnym.

Proszę o skierowanie petycji do właściwej Komisji Skarg, Wniosków i Petycji i następnie podjęcie przez Radę Gminy rozstrzygnięcia w sprawie.

2. Zajęcie przez Radę Gminy jednoznacznego stanowiska w sprawie ratowania obu zabytków.

Proszę, aby Rada uznała zachowanie obu obiektów za istotny element ochrony lokalnego dziedzictwa kulturowego i wyraziła wolę podjęcia konkretnych działań.

3. Zwrócenie się do Wójta Gminy Lichnowy o pilne przeprowadzenie oględzin obu obiektów.

Proszę o aktualną ocenę ich stanu oraz ustalenie, które elementy wymagają natychmiastowego zabezpieczenia, prac konserwatorskich, budowlanych lub dalszej kontroli.

4. Zwrócenie się do Wójta o przygotowanie programu ratowania obu zabytków.

Program powinien obejmować stan obecny, zakres koniecznych prac, kolejność ich wykonywania, określenie prac najpilniejszych, przewidywane koszty, możliwe źródła finansowania, podmioty odpowiedzialne i harmonogram.

5. Zwrócenie się o natychmiastowe zabezpieczenie najbardziej zagrożonych elementów.

Jeżeli oględziny wykażą ryzyko dalszego niszczenia, Rada powinna oczekiwać od organu wykonawczego podjęcia działań zabezpieczających bez czekania na kompleksowy remont.

6. Zobowiązanie do współpracy z właściwym konserwatorem zabytków.

Proszę o wystąpienie do właściwego organu ochrony zabytków i uzgodnienie dalszego postępowania, w tym zakresu prac wymagających uzgodnień lub pozwoleń.

7. Ustalenie właścicieli i podmiotów odpowiedzialnych za oba obiekty.

Proszę o przedstawienie Radzie informacji, kto jest właścicielem, posiadaczem lub zarządcą każdego obiektu i kto odpowiada za jego zabezpieczenie oraz bieżące utrzymanie.

8. Podjęcie działań w sprawie finansowania.

Proszę o przeanalizowanie możliwości przeznaczenia środków z budżetu Gminy oraz aktywne poszukiwanie dotacji i innych zewnętrznych źródeł finansowania prac przy obu zabytkach.

9. Ujęcie działań na rzecz zabytków w planowaniu budżetowym i programowym Gminy.

Proszę o rozważenie zabezpieczenia środków na najpilniejsze prace oraz uwzględnienie ochrony obu obiektów w odpowiednich programach i planach Gminy.

10. Przygotowanie harmonogramu działań.

Proszę o przedstawienie Radzie kolejnych etapów: oględziny i ocena stanu; zabezpieczenie elementów zagrożonych; dokumentacja i uzgodnienia konserwatorskie; pozyskanie finansowania; prace konserwatorskie i remontowe; stałe utrzymanie i monitoring.

11. Objęcie obu obiektów stałym monitoringiem.

Nie powinno dochodzić do sytuacji, w której stan zabytku jest opisany w dokumentacji, a następnie przez kolejne lata brak jest reakcji na dalszą degradację.

12. Przedstawienie Radzie i mieszkańcom informacji o konkretnych działaniach.

Proszę o informacje dotyczące wykonanych i planowanych prac, odpowiedzialnych podmiotów, terminów, przewidywanych kosztów, źródeł finansowania oraz stanowiska właściwego konserwatora zabytków.

NIE CHODZI JUŻ O KOLEJNĄ DOKUMENTACJĘ

Niniejsza petycja nie jest prośbą o kolejne opisanie stanu tych zabytków. Ten stan został już opisany. W dokumentacji pierwszego obiektu widnieje określenie „trwała ruina” i wskazanie braku bieżącego remontu/pielęgnacji, a w dokumentacji drugiego – określenie „zaniedbany” i wskazanie tego samego zagrożenia.

Teraz potrzebne są działania.

Jako mieszkaniec oczekuję od organu stanowiącego Gminy Lichnowy wykorzystania jego kompetencji do doprowadzenia do rzeczywistego zajęcia się problemem – w szczególności poprzez rozpatrzenie petycji, określenie kierunku działań, kwestie budżetowe oraz oczekiwanie od organu wykonawczego przygotowania i realizacji konkretnych działań. Rada gminy ma ustawowo określone kompetencje w tym zakresie.

[cite]turn0search0[turn0search2]

Nie oczekuję, że Rada Gminy sama wykona prace budowlane. Oczekuję natomiast, że w granicach swoich kompetencji doprowadzi do tego, aby sprawa nie została pozostawiona bez działania i aby Wójt przedstawił konkretny plan postępowania.

WNIOSEK KOŃCOWY

Wnoszę o pilne rozpatrzenie niniejszej petycji przez Radę Gminy Lichnowy oraz podjęcie rozstrzygnięcia, które doprowadzi do rozpoczęcia rzeczywistego procesu ratowania obu wskazanych zabytków w Borętach.

Proszę o pisemną odpowiedź wskazującą sposób rozpatrzenia petycji oraz o przekazanie informacji o podjętych działaniach, w szczególności o stanowisku Rady, działaniach skierowanych do Wójta, planowanych terminach oraz przewidywanych źródłach finansowania.

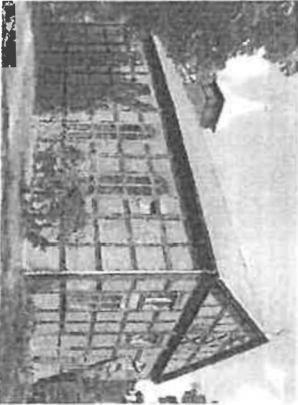
Nie możemy dopuścić do sytuacji, w której za kilka lub kilkanaście lat pozostaną po tych zabytkach wyłącznie zdjęcia, stare dokumenty i wspomnienia.

Jeżeli dziś można jeszcze uratować zachowaną substancję tych obiektów, należy działać teraz.

Z poważaniem

Załączniki:

1. Karta Gminnej Ewidencji Zabytków – ruina kościoła pw. św. Katarzyny Męczennicy w Borętach, karta nr 1/367.
2. Karta Gminnej Ewidencji Zabytków – kościół rzymsko-katolicki pw. św. Katarzyny w Borętach, karta nr 3/367.

KARTA GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW				3/367
1. OBIEKT Kościół rzymsko-katolicki p.w. Św. Katarzyny				5. MIEJSCOWOŚĆ Borety
2. OBECNA FUNKCJA Kościół parafialny	3. MATERIAŁ ryglowe	4. DATOWANIE l. 1841-1842	6. GMINA Lichnowy	
21. FOTOGRAFIA			7. POWIAT malborski	
			8. WOJEWÓDZTWO pomorskie	
			9. KOD POCZTOWY 82-224	
			10. ADRES	
			11. LOKALIZACJA	
			12. LOKALIZACJA ARCHEOLOGICZNA Nr obszaru AZP Nr stanowiska na obszarze AZP Nr stanowiska w miejscowości	
			13. NUMER EWIDENCYJNY DZIAŁKI	
			14. WŁASNOŚĆ wyznaniowa	
			15. RODZAJ UŻYTKOWANIA kultowe	
			16. INFORMACJA O OCHRONIE Nr i data wpisu do rejestru zabytków 1039, 18.11.1983 r.	
			Zapis w planie zagospodarowania przestrzennego	
			Inne	
			18. RODZAJE ZAGROZEŃ brak bieżącego remontu/pielegnacji	
17. STAN ZACHOWANIA zaniedbany	19. WPISUJĄCY DANE Iwona Golembiowska	20. DATA WYKONANIA EWIDENCJI 2008-06-20		

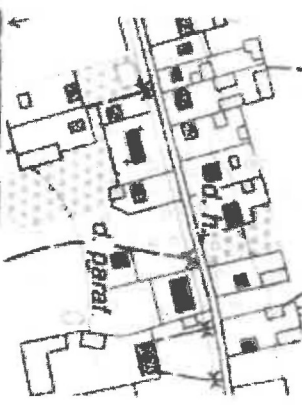
22. UWAGI

Kościół wzniesiony w latach 1841 - 1842. Do 1945 r. był zborem protestanckim, obecnie katolicki.

Wzniesiony w konstrukcji ryglowej (drewniany szkielet wypełniony cegłą llicówką), na planie prostokąta, przekryty dachem dwuspadowym krytym dachówką karpiowką. Na zachodnim krańcu dachu drewniana wieżyczka zwieńczona hełmem. Wnętrze przekryte stropem deskowym. W części wschodniej rozbudowany chór wsparty na słupach.

Kościół od strony północnej i zachodniej oblicowany wtórnie w partii cokołu.

Na terenie przykościelnym zachowany jeden nagrobek z datą pochówku 1908 r.

KARTA GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW			
1. OBIEKT Ruina kościoła p.w. Św. Katarzyny Męczennicy		1/367	
2. OBECNA FUNKCJA trwała ruina	3. MATERIAŁ cegłane	4. DATOWANIE XIV - XV w., 1805 r., 1945 r.	5. MIEJSCOWOŚĆ Boręty
21. FOTOGRAFIA			6. GMINA Lichnowy
  			7. POWIAT malborski
			8. WOJEWÓDZTWO pomorskie
			9. KOD POCZTOWY 82-224
			10. ADRES
			11. LOKALIZACJA
  			12. LOKALIZACJA ARCHEOLOGICZNA Nr obszaru AZP Nr stanowiska na obszarze AZP Nr stanowiska w miejscowości
			13. NUMER EWIDENCYJNY DZIAŁKI
			14. WŁASNOŚĆ wyznaniowa
			15. RODZAJ UŻYTKOWANIA nie użytkowany
			16. INFORMACJA O OCHRONIE Nr i data wpisu do rejestru zabytków 1440, 21.02.1994 r. Zapis w planie zagospodarowania przestrzennego inne
17. STAN ZACHOWANIA trwała ruina	19. WPISUJĄCY DANE Iwona Golembiowska	20. DATA WYKONANIA EWIDENCJI 2008-06-20	18. RODZAJ ZAGROZEŃ brak bieżącego remontu/pielęgnacji

22 UWAGI

Kościół powstał w wyniku sześciu etapów realizacyjnych dokonanych w okresie XIV – XV w.; z początku XIV w. pochodzi prezbiterium i jednokondygnacyjna zakrystia, pod koniec XIV w. powstała nawa na szerokości prezbiterium, którą niedługo potem poszerzono po stronie północnej oraz podstawa wieży, pozostała część wieży została zbudowana w 1 poł. XV w. W 1805 r. wzniesiono przedsionek od strony południowej. Kościół został spalony w 1945 r.

Wzniesiony w stylu gotyckim, z cegły, w wątku wendyjskim i gotyckim, na planie zbliżonym do kwadratu, z wydłużonym, trójbocznie zamkniętym prezbiterium, od zachodu wieża na rzucie kwadratu.

Obecnie zachowane są mury obwodowe do wysokości korony, brak stropu, dachu, okien i drewnianej części wieży.

Kościół otoczony jest cmentarzem założonym prawdopodobnie w momencie budowy kościoła.